

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petita; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega naradni vrstic. Poslana, osmetena in javno objavljena, do-
mašji oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništva: ulica Cassarea št. 13. Vsaka pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejmejo; ilokopisti se ne vračajo.

Naročnino, reklamiranje in oglaševanje spravljamo upravništvo ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Odpeto reklamacije so proste poštnine.

„V edinstvi je moč.“

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdajah ob torekih, četrtekih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 2.00, izven Avstrije 1.10, za tri mesece . . . 5.00, za pol leta . . . 10.00, za vsa leta . . . 18.00.
Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir.
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 2 avc., izven Trsta po 3 avc. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 avc., izven Trsta 5 avc.

Tretji vseskoljski izlet v Prago.

(Dalje.)

Na to vrstila se je zdravilca za zdravilco. Gosp. Casalo, podžupan mesta Bordeaux, pozdravil je češke Sokole v imenu gimnazistov francoskih iz Bordeaux-a završivši svoj govor z besedami, da so se Francozje prepričali, da je Češka dom naroda, ki zna ceniti svobodo, neodvisnost, samozavest, marljivost a nad vsem ljubezen do domovine.

G. Lukeš, starosta Sokola berlinskega, zahvaljeval se je za srčen vsprejem v imenu Čehov iz Draždan, Lipskega, Monakovega in Berolina zatrdil, da ostanejo Čehi na Nemškem zvesti svoji domovini, da vzgajajo tudi češke matere na Nemškem svoje otroke v duhu Sokolstva, ter nazdravivši v imenu poslednjih češkim gospem in gospodičinam.

Dr. Podlipny spomnil se je zaslug tehničnega odbora ter zaklical temu, a posebno bratu Vaničku, srčen „Na zdar!“ ponavljaj burno ob prisotnih.

V imenu niže avstrijske sokolske župe naglašal je gosp. Slavik, da je bil Dunaj prvo mesto, kjer se je pred 28 leti ukoreninila sokolska misel ter da nižeavstrijski Sokoli završujejo svojo nalogo po svojih močeh. Dunajske Čehi da ne plaši, ako imajo pristrizena peruta; vzrastejo jim z nova, in ko se bode vrnil na Dunaju prvi vseskoljski shod, kakor dokaz zmage češkega Sokolstva, upamo, da tudi Sokoli iz Češke pridejo tja. (Kliki: pridemo! pridemo!)

Na to jeli so se gostje vpisovati na poviz dr. Podlipnega v spominsko knjigo. Starosta moravske sokolske zveze, gospod dr. Barvič je rekel, da prihajajo Moravci radi v Češko, da se tu navdušijo. Njih največi ponos da je, da smejo reči: „Mi smo Čehi, kakor vi!“

Gosp. Mège iz Lyon-a izrazil je vsem Čehom v imenu svojih rojakov najtoplejše simpatije ter je povabil češke Sokole na 22. shod gimnazistov v Alžiru. Naglašal je, da ima mesto Lyon tudi leva v grbu, kakor Čehi, ter da je ta lev neprijatelj le onim, ki ga žalijo. Konečno nazdravil je češkim Sokolom.

Poslanec Adamek spominjal se je žalostnih in veselih dni češkega naroda. Ali pozabiti ne smemo, kaka naloga nas čaka v sedanosti. Demokraska misel da je pripravila Čehom simpatije ne le slovanskih bratov, nego tudi spoštovanje v vsej Evropi. V sloz-nem in odkritem delovanju je prihodnost češkega naroda, kateri boljši prihodnosti on nazdravlja.

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šenoa.

(Dalje.)

„Na zdravje!“ Evo lepe pesni za nas. Obvaruj nas sveti Blaž!“

„Treba zbrati vse sile, da nas gospóda ne prekosijo, ker drugače, zlo plemenitemu mestu.“

„Da, da in kakšno. Obrezujejo nam stare mestne svoboščine kakor zlat cekin. Bojim se. Posebno Stepko,“ — završil je zlatar živalneje.

„Ne bojte se, nastavnice,“ odvrnil je mračnjak, „Vi me menda poznate. Kar si Ivan Jakopovič namisli, to mora tudi izvršiti. Davno že razmišljeval sem o tej stvari. Že ko je pokojni Ambrož prišel v naše sedstvo, mislil sem, ne bi se-li temu doskotičiti moglo. Rekel sem jaz mestni gospódi, kako je treba. In ravnali so se oni po mojem nasvetu. V prvem hipu živi plamen, da. A pozneje zavlekla se je v njih srca prokleta zavist, in naročili so Kaptoloviču da naj vodi vso to stvar proti Gregorijanču. I on se je zakopal v formule in sentencije, a

Dr. Brzorád, starosta Sokola v Nemškem Brodu, nazdravil je Pragi, nositeljci sokolske misli.

Gosp. Schmidt naglašal je v imenu plzenskega Sokola, da z vztrajnostjo ne zmaga le sokolska in narodna misel, nego tudi pravo sveto-vaclavske krone.

V imenu čeških manjšin nazdravil je dr. Moravec iz Kraljevega dvora na vzajemnost Slovanov v Avstriji.

Gospod Leroy, predsednik društva gimnazistov iz Neuilly-ja na Sein-i, zagotavljal je Čehi odkritosrčnega prijateljstva francoskega. Za prve prijateljske zveze pa se imajo Francozje zahvaljevati Sokolom, ki so zapečatili prijateljstvo med Čehi in Francozi. Nazdravlja misli sokolski in zastopnikom iste.

Na koncu govoril je še g. dr. Podlipny kakor podžupan kraljevega mesta praškega. Veseli ga, da zamore pozdravljati Sokole na tako pomenljiv dan. Želi, da misli, tukaj izražene, ne ostanejo samo zapisane v sreih, nego da se po istih tudi ravnamo ter delamo. V imenu mestnega sveta, ki je pozdravil vse Sokole negledé na stranke, z odkritosrčno ljubeznijo zaklical je: „Necht' vlasti vzejde z toho prospěch!“ (Naj vzraste iz tega domovini korist!)

S tem bile so zdravilce završene ter so gostje ostali še skupaj do 3. ure v mestni dvorani, od koder so se podali na vezbališče: Na Letné

Kakor dan poprej bilo je isto, v kljub veliki vročini, napolnjeno do zadnjega kotička. Francozke gimnaste in jugoslovanske Sokole pozdravljalo je občinstvo o njih prihodu uprav viharim navdušenjem.

Telovadilo je pri prostih vajah 4000 Sokolov isto eksaktnostjo kakor dan poprej ter so bile posebno lepe vaje s palicami.

Ob 8. uri končana je bila javna telovadba ter so se Sokoli podali v razstavo, kjer se je vršilo v anfiteatru ob 9 uri rajanje z lampijoni. Sokoli, noseči lampijone v različnih barvah, izvajali so v sicer temnem prostoru lepe figure ter je bila čarobna slika videti svetle lampijone, kakor da bi plavali po zraku, ker ncsilcev ni bilo videti, ki so se gibali o zvokih glasbe in pod poveljstvom neumornega br. Vanička, generalissima sokolskih čet. Ta večer bilo je po vsej razstavi živo gibanje, povsodi je bilo videti ru-deče sokolske srajce; po gostilnah, in teh je v razstavnem prostoru zadosti, je bilo kaj težko priboriti si prostora. Pa saj ni čudo, ta dan je obiskalo razstavo preko 50.000 oseb. (Dalje prih.)

zdravi razum za peč. Pa so izgnali lisico. Sedaj seveda je stokrat hujše; Stepko bode podban, in sovraži nas do zla boga zaradi — no, zaradi vaše hčerke. A Ungnad bode ngajal velikašem v malih stvarih, da oni popustijo v velikih. Prejasna nadvojvoda sprevidela sta, da se kljubovanjem gospóde zlomiti ne da, pa sta jim poslala i bana, ali ta ne bode delal drugače, nego po volji principa Ernesta in Karla. Slišal sem jaz to v Požunu.“

„No,“ dodal je Krupič, „to so stare gosli. Ko ste mi prej rekli, da pride ban, razveselil sem se, da bode morda bolje; ali ko ste mi povedali, kako je, vidim, da ostane vse pri starem. Prosim vas, dragi gospod Ivan, jaz rad pogledam vsaki stvari v dušo, do dna, je-li čisto in jasno. Nekateri naši velikaši so resnično jezni na nas, ker ne pripustimo, da postanemo kmeti, ker hočemo ostati svoji na svojem. Ali je zopet vražji posel, iskati pomoči pri tujih generalih; jaz vsaj ne grem rad v to kolo, kolikorkoli neka mestna gospóda govorila.“

„Istina, resnica,“ pretrgal mu je Jakopovič besedo; „prav govorite, dragi nastavnice. Ali kadar ima človek pred očmi, kaj je pravo, mora hoditi svojim potom.“

Politiške vesti.

V Trstu, dne 17. julija 1895.

Državni zbor. V včerajšnji večerni seji je zbornica dognala razpravo o civilnem pravdnem redu. Glasovali so danes in priobčimo izid med najnovejšimi vestmi.

V včerajšnji podnevni seji so završili razpravo o proračunu trgovinskega ministerstva ter so pričeli razpravo o proračunu ministerstva za poljedelstvo. Vsi govorniki so tožili o propadanju kmečkega stanu. Mnogi govorniki in tudi vodja tega ministerstva baron Blumfeld so odločno zavračali napade na politiko bivšega ministra grofa Falkenhayna. Baron Blumfeld je priznaval, da so sredstva za gospodarska zboljšanja nezadostna ter je obljubil, da zviša dotične svote v bodočem proračunu, v kolikor dovolet državne finance.

Koncem večerne seje interpeloval je posl. grof Alfred Coronini radi zdravstvu nevarnih razmer na gorškem pokopališču, poslanec Gregorčič pa je povprašal ministra za notranje stvari, ali bi ga ne bila volja prepovedati javne plesne v Gorici in okolici, ki se vrše sedaj z dovoljenjem oblasti in ki so jako škodljivi v narstvenem oziru, ker navajajo ljudi k zapravlivosti.

Grof Fran Coronini sicer se ni formalno odložil svojega mandata, toda današnji listi trde, da je njega odstop neizogiben ter da bode skoro imenovan členom gosposke zbornice.

Atentat na Stambulova. Zločinci, ki so napadli Stambulova, še vedno niso v rokah pravice, uvela pa se je najstrožja preiskava. Odposlali so jedno eskadrono konjice, da po okolici zasleduje za zločinci. Oblasti so uvele preiskavo tudi proti jednemu opozicijskemu listu, ker je odobral napad. V obče nadvladuje mnenje, da je vzrok temu strašnemu atentatu iskati v zasebni maščevanjaželjnosti. To domnevanje je tudi po naši sodbi najverjetnejše, kajti pri poznani nasilni nravi Stambulovega je več kot naravno, da je imel ta bivši mogotec nebroj osebnih sovražnikov. Kakor že navadno, je dunajska „N. Freie Presse“ tudi to pot pokazala svojo perfidnost. Peklensko zlobnostjo, kakoršne so zmožni le krivonosci pri „N. Fr. Pr.“, hoče po vsej sili spraviti v nekako stvarno zvezo napad na Stambulovega z nameni bolgarske deputacije, bivajoče ravnokar v Petrogradu. Ne trdi sicer naravnost, da so pristaši Rusije najeli napadalce, ali vse je zasukano tako

„A kako hočete?“

„Tako. Kadar se jaz od koga branim, komu se upiram, tedaj bodem iskal pomoči pri tretjem, dokler je pravo in zdravo, toda nikdar ne bodem toporišče sekiri tretjega. Rešim se-li, porečem mu i hvala na pomoči, potem z Bogom. Jaz se bodem upiral gosposki volji samo dotlej, dokler bodo žalili našo svoboščino, zlato bulo. Ali pod štajersko regulo? Ne, nikdar! Mi smo Hrvatje.“

„Tako je treba. To pravim tudi jaz.“

„I Bog in duša, tako bodem. Niti za las popustiti gospódi, a ni za las niti od našega prava. Vi ste pameten, moder človek, pametnejši nego mnogi naši modrijani. V vas gledajo meščani, vas slušajo. Skupno treba, da delava, jaz peresom, vi jezikom. In ako Bog da, bode to plemenito mesto, kar je bilo in kar biti mora. Toda vi mi morate pomagati, kajti ako pademo pod gosposko voljo, potem gorje nam vsem, a največe gorje vam in vaši sirotici hčeri. Stepko se je zaklel, da vam se mora maščevati, ker ste mu odtujili sina od srca.“

„Gospod Ivan!“ odvrnil je dobrohotno Krupič, „to Bog zna, da jaz nisem kriv. Boli me strašno, da je tako došlo. Želel bi, da mi se hči omoži v kojoj meščansko hišo,

tendencijozno, da je opaziti na prvi hip namen, zvaliti ves odij tega grlega in krvavega čina na rusko diplomacijo. V resnici pa vsi važnejši ruski listi obsejajo najodločnejše krvavi napad na Stambulovega, naglašivši, da ta grdi čin vzbuja le gnus med prijatelji in neprijatelji bivšemu državniku bolgarskemu.

Kar se dostaje stanja Stambulovega pravijo najnovejša včerajšnja poročila, da se mu je zopet obrnilo tako na zlo, da so izgubili zdravniški vso nado ohraniti ga pri življenju. Morda je že izdahnul svojo dušo.

„Narodni praznik“ v Italiji. Tudi italijanski senat je z veliko večino vsprejel zakonski načrt, s kojim se dan 20. septembra — osvojenja Rima po italijanski vojski — proglasi narodnim praznikom. Dobro jim teknilo to praznovanje ob — lačnih trebuhih. Vsakako pa je to najnovejša uvedba, da hočejo koga siliti, da mora biti vesel, če tudi je žalosten.

Različne vesti.

Imenovanja. C. kr. namestnik v Trstu imenoval je namestnišvenega koncipista Adolfa Wiedemana viteza Warnhelma začasnim okrajnim komisarjem, konceptnega vežbenika Frana pl. Gallija pa namestniškim koncipistom. — Davkarski pristav Aleksander Berbuč imenovan je davkarskim kontrolorjem.

Premeščanje in imenovanja v učitelstvu. Vodja naučnega ministerstva premestil je profesorja na državni realki dr. Alta Archetta na realko v II. okraju na Dunaju; profesorja na deželni realki v Sternbergu, Roma Hochhäuslerja na realko v Gorici, in profesorja na občinskem gimnaziju v Trstu Jakoba Pernecherja na gimnazij v Roveret. — Pravim učiteljem se imenovani: suplent na učiteljsku v Gorici Alojzij Comel za realko v Roveretu; dr. Josip Gmeiner, doslej na drž. gimnaziju v III. okraju na Dunaju, za državni gimnaziji v Pulju; Alojzij Mayr drž. gimnazija v Trstu za nižji gimnazij v Kočevju; dr. Fr. Peršinka Elizabetinskega gimnazija na Dunaju za drž. gimnazij v Trstu in Anton Sakrava drž. gimnazija v Pulju za isti gimnazij.

Občni zbor „Kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico“ se bode vršil prihodnjo nedeljo ob 9. uri predpoludne v telovadnici „Tržaškega Sokola“

da bode žena, mati, kajti kakor vé v Zagrebu ves svet, mene bogme ne poganja nikakoršna gizdavost. Toda, gospod Ivan, človeško srce ne da se krotiti kakor splašen konj, in jaz ne maram trpiniti svojega otroka. Sirota je tako in tako pretrpela že dovolj. Govoril sem jej z lepa i ona se je čuvala, kolikor je le mogla, da ne bode zopet govoričenja, kakoršno je bilo. Vi znate najbolje, gospod Ivan, kaj je Zagrebški jezik. Moja hči je čista, to Bog vedi! Krotila je svoje srce. A kaj? Ljubezen se jej je zajedla v srce, davi jo, davi, in sirota poginja mi na očigled. A mladi Gregorijanec je poštenjak, čist kakor sonce. Poznam jaz svet, vspoznal sem i njega. Vidite, v vojsko je šel, da ne bode zopet prigovorov in jeze od njegovega očeta. Vprašal sem se seveda večkrat, kaj bode iz tega? Vprašal sem se, toda odgovora nisem našel. Da se ona poroči z mladim velikašem? Teško, komaj verojetno. To je proti navadi. Ali ga morem jaz pognat iz hiše, ko je pošten, ko ji je dvakrat rešil življenje — kljubovaje lastnemu očetu? Bog je tako dal, vse je v Božjej roki. Jaz nisem kriv, jaz sem pošten Zagrebčan.“

(Dalje prih.)

po že prijavljenem vspredu. Želeti je, da se naši okoličanski posestniki v velikem številu udeležijo tega zbora, da pokažejo s tem pravo vzajemnost v prizadevanju za koristi svojega v današnjih dneh toli tlačnega kmetijskega stanu.

Izlet „Tržaškega Sokola“. V nedeljo dne 21. t. m. poleti torej naš „Sokol“ v Drilno. Oni, ki se hočejo peljati se Sokoli na voze, prosimo, da prijavi to najdalje do sobote popoldne ali odboru „Sokola“ ali pa uredništvu našega lista. Izletniki se zbera ob 3. uri popoldne v telovadnici „Sokolovi“.

Kronika o samomorih v našem mestu postaja od dne do dne groznejša — danes nam je zopet poročati na drugem mestu o dveh novih slučajih. Osebito nas mora vznemirjati in boleti notri v srce, da se tako grozno množe samomorji med mladim ženstvom. Devojke v cvetju svojih let, ki bi si morale slikati — tako mora misliti človek — življenje v najlepših barvah; devojke, ki imajo pred seboj še vsa blaženstva, ki jih je prisdodila božja previdnost ženi in materi — taka bitja ostavljajo življenje iz lastne volje in skoro neverjetnim cinizmom. Bitja, v katerih bi moralo biti prostora le blagemu, plemenitemu in idealnemu čustvovanju, pokončujo ono, kar so prejela od Stvarnika kot najdragocenejši dar — svoje življenje: dar, kojega bi smela le uživati, nikari pa pokončavati, ker ni njihova last, ampak jim je došla od Stvarnika. In naj človeka tarejo še take skrbi, naj mu je trpljenje nezno in naj mu je mukotrpno življenje najhujša nadloga: po življenju vendar ne sme seči nikdar, ker s tem bi posegel po božji lasti.

Tako nas uči sv. vera, in tako nas uči tudi pravo razumevanje vrednosti življenja človeškega in onih smotrov, za kojimi mora težiti človeštvo. Bog je podelil človeku lastno voljo, a največi junak je oni, kateremu sta volja krepka in srce pogumno, ne le proti pravim ali namišljenim sovražnikom, ampak tudi proti sebi, proti strastim, ki nam razjedajo dušo, in proti nadlogam, ki nas tarejo. Oni pa, ki se je samomorom izognil bojem, koje nam naklada življenje, oni je strahopetnež oslabelega duha in opešane volje, ki ne zasluži naših simpatij. A je tudi zločinec nad božjo voljo, kajti Bog hoče, da živimo, dokler ne pride ura, koja nam je določil — On.

In ako se vpašamo: Od kod ta grozna samomorilska manija med našim ženstvom? — spomniti se moramo zopet naše umazane žurnalistike. Mesto da bi ti skrunitelji časnikarskega poklica označevali samomor kot to kar je resnično: kot zločinstvo proti božjim in človeškim zakonom, proti človeški družbi in posebno še proti dotični družini, katere člen je bil samomorilec, pa opisujejo sleherni slučaj samomora tako sočutno in rekli bi — laskavo za samomorilca, da zveni iz vsega poročila zgolj proslavljanje takega „junakstva“ in da vzburljivega čitatelja kar seže po živcih in kosteh in se mu mora vzbuditi domnevanje, da je taka smrt najkrajše. Tako vzbujajo strasti zlasti v srcih žensk, sosebno deklic, kojih domišljijo je kaj lahko razburiti. A ko je domišljija prezarzeta, potem pamet in vest nimata več besede.

Tu imate zopet uganjko, zakaj se toli množe samomorji med našim ženstvom. Pač odurna kulturna slika iz današnje dobe. A kdo je kriv na teh pojavih, kdo kviri srea in zastruplja čustvo anje sedanji generaciji? V prvi vrsti ono brezvestno časnikarstvo, ki ne pozna javne morale, ki nima nikakega srca in usmiljenja do človeštva in kojemu človeško življenje in sreča človeške družbe niso vredna nič več in nič manje nego katerikoli drugi predmet — umazane špekulacije. Mi smo gotovo zagovorniki najširše tiskovne svobode — saj ni napredka brez svobode — ali ljudem, ki zlorabljajo svobodo za demoralizovanje človeštva, takim ljudem treba — uzde. Ali res ni nobenega sredstva, s kojim bi se moglo ustaviti rokodelstvo takim umazanim rokovnjačem — rokovnjačem, če se tudi pokrivajo s perjem ne vemo kake kulture?!

Slovenska šola družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu priredila je minolo nedeljo popoldne prekrasno šolsko veselico na šolskem vrtu, okrašenem cesarskimi in narodnimi zastavami ter podobami svetih naših bratov in zaščitnikov ter Njegovega Veli-

čanstva našega premilostnega vladarja. Na veselico je prihitelo na stotine ljudstva, po večini seveda starišev in sorodnikov mlilih otročičev. Ta ogromna udeležba je najbolji dokaz, kako živo se zanimlje naše ljudstvo za zavod naš in za vzgojo svojih otročičev. Opazili smo, kako je marsikateremu sivimu starčku lesketala solze v očesu, videčemu prekrasni napredek našega malega naraščaja. In kako so nastopali ti mali dečki in deklice! Kako samosvestno so proizvajali posamične točke, kako lepo so igrali, deklamovali in peli! Le neomejena trudoljubivost in požrtvovalnost se strani učiteljev in otroška udanost in ljubezen učencev na drugi strani, moreta dosežati toli krasnih vspehov. Božji blagoslov bdi zares nad tem našim zavodom. Po dovršenem vspredu razdelil je predsednik možki podružnici, g. profesor Mate Mandič, daril med najpridnejše učence, na kar so vsi otroci zapeli cesarsko pesem, gajneno občinstvo pa je snelo klobuke raz glave. Slavnost je zaključil gosp. prof. Mate Mandič prekrasnim govorom, v kojem je vspeh budjal učence k pridnosti tudi med počitnicami in k hvaležnosti do njih največe dobrotnice, naše družbe sv. Cirila in Metoda, pozvavši jih, da naj v svojem poznejšem življenju nikdar ne pozabijo, da so se šolali na tem zavodu in da naj ostanejo zvesti sinovi svoje vere in svojega rodu! Potem se je obrnil tudi do starišev, da i oni ne smejo pozabiti velikih dobrot, s kojimi jih obsiplje naša družba, in sicer s tem, da jim vzgaja otročiče po geslu: Vse za vero dom in cesarja! Završivši je vskliknil: Bog poživi in blagoslovi našo družbo sv. Cirila in Metoda! — kateremu vskliku se je navdušeno odzvalo vse navzoče občinstvo. O navdušenju občinstva priča najbolje dejstvo, da so naši delavci po samih šestih nabrali blizo 100 kron za Cirilo-Metodijski dar!

Iz šolske kronike za leto 1894—1895 posnemamo, da so našo šolo obiskovali 304 otroci, otroške vrtece pri sv. Jakobu, na Belvederju, na Greti in v Rojanu pa 200 otrok. Koliko pa jih niso mogli vsprejeti radi pomanjkanja prostora! Poučevali so na naši petrazrednici voditelj Kamušič, učiteljci J. Delkinova in A. Reichmanova ter učitelja M. Pretnar in A. Godina. Šolo sta nadzorovala okrajni šolski nadzornik Ivan Dolinar in družbeni nadzornik, profesor dr. Karol Glaser.

To kratko poročilce naj zaključijo lepe besede, ki jih je spregovorilo do starišev šolsko vodstvo v svojem poročilu: „Pazite (stariši), da bodo otroci zahajali ob nedeljah k službi božji! Prepovejte jim zahajati v slabe tovarišije. Bodite z otroci ljubeznjivi, a strogi! V družini govorite žnjimi le v milo slovenskem jeziku! Onim, ki zapuste zavod, poiščite le poštenih če le mogoče slovenskih gospodarjev! Prihodnje leto upišite svoje otroke začasno v šolo, da ne boste prisiljeni pošiljati jih v neslovenske zavode!“

Mi pa ponavljamo svoj poziv do vsega slovenskega občinstva: Spomnite se naše družbe sedaj, ko se nabira Cirilo-Metodijski dar!

Gg. člani „Slovenske čitalnice“ so vabljeni na prijateljski pogovor, ki bo v soboto zvečer ob 9. uri!

Cesarska kraljeva ljudska in meščarska šola za deklice. Ta zavod v Trstu je obiskovalo koncem šolskega leta 1894/95 792 deklet, prava mednarodna zmes. Bilo je jih je namreč po narodnosti (občevalnemu jeziku??) 148 Slovenk, 225 Nemk, 402 Italijank, potem še 10 grške, 4 angleške, po jedna madjarske, francoske in romunske narodnosti. Po veroizpovedanju bilo jih je 731 katoliške, 2 evangeliške, 3 anglikanske, 15 grško-iztočne in 40 (!) židovske vere. Z dobrim vspehom končalo jih je to šolsko leto 654, s slabim 119; 19 jih ni bilo razređenih. Od neobveznih predmetov obiskovalo jih je 475 punk v italijansčini, s a m o 95 v slovensčini in 46 v francoščini, telovadilo jih je 191.

„Zaplenjene mere“. Pod tem naslovom nam pišejo s Proseka: Glede na dopis med različnimi vestmi v „Edinosti“ od torka 16. t. m. št. 85 „Zaplenjene mere“ naj mi bode dovoljeno nekoliko opazk. V onem dopisu je namreč rečeno, da so kaznovani gostilničarji prišli v to nepriliko menda le vsled svoje brezbriznosti, ter da je v interesu gostilničarjev samih, da izmerijo kupljeno posodo s

Preiskušeno, od c. kr. merosodnega urada cementovano, kositarjevo posodo. Vprašamo le, kako pridemo mi gostilničarji do te dvojilive sreče in milosti, da moramo za svoj krvavo zasluženi denar drago plačano posodo poprej še meriti, ter čas muditi s tem in dotični trgovec tudi? Zakaj naj bi imeli mi to delo in poleg tega naj bi še dražje plačevali posodo, nego bi jo, ako bi ne delali trgovca pri izbiranju nadlege in mu ne bi zastajala nepravilno cementovana posoda? Zakaj moramo ravno mi imeti sitnosti in škodo zaradi nemarnosti, površnosti in lahkomišljenosti tovarnarjev? Male tatove jobešajo, a velike pustijo bežati. Vsa krivda se zvrča na nas male obrtnike, ki bi se radi izognili vsem tem neprilikam, ko bi se mogli, a velika obrt oddaja slabo cementovano posodo, drago, brez skrbi in nadzorstva.

Gotovo je popolnoma pravično in v interesu konsumentov, da se zahteva le pravična in pravilno cementovana posoda, a to naj se zgodi povsod in ne samo od nas; naj se prične z nadzorovanjem od zgoraj doli, ter naj ima vsak nekaj odgovornosti.

Najhujše pri vsem tem pa je še to, da nam ni mogoče tej postavni zahtevi ustreči, ker nam ni mogoče vselej in povsodi dobiti popolnoma pravične in pravilne preiskušene posode. Da, ako bi mi zahtevali in iskali slabe in krivično cementovane posode, potem bi nas po pravici zadela kazen. A temu ni tako; mi, ako hočemo sploh posodo imeti, se moramo zadovoljiti s tako, kakor jo dobimo, in smelo trdim, da se je dobi komaj 10% dobre, vsa druga je za zaplembo. To vem iz lastne skušnje.

Opetovano že se je naglašalo in prosilo, da bi se zavzele oblastnije in naši poslanci za to delikatno zadevo. Morna bi ne bilo odveč, ako bi napravili prizadeti gostilničarji prošnjo ali pritožbo, da se že vendar enkrat pride v okom vsem neprilikam.

„Gostilničar“

Samomorji. Včeraj zjutraj ob 5. uri so našli na dvorišču hiše št. 18 v ulici Solitario („Fondo Exner“) na vodnjaku obešenega človeka. V njem so spoznali 36letnega že mnogokrat kaznovanega težaka Josipa Jernečiča (po domače „caval“) iz Trsta, stanujočega v ulici del Bosco št. 13. Zdravnik dr. Goldhammer je konstatoval smrt samomorilčevu, zakonske formalnosti pa je izvršil polic. kancelist g. Krainer. Samomorilčevu truplo odpeljali so v mrtvašnico pri sv. Justu. — Včeraj popoldne vrgla se je 22letna Adela Pozetto, sestra fotografa Pozetta, stanujoča pri istem v V. nadstropju hiše št. 19 ulice San Lazzaro, raz okno svojega stanovanja na ulico. Umevno je, da je sirota obležala s popolnoma razbito glavo in težko poškodovanim truplom. Nesrečnica je za nekoliko trenutkov izdahnila svojo dušo. Grozen ta samomor prestrašil je brata samorilčevina tako, da ga je napadel hud krč in da so mu morali pozvati zdravnika. — G.čna Pozetto si je baje vsled nesrečne ljubezni končala mlado življenje.

Bitka med cigani. Na zemljišču med tržaško mestno klavnico in sv. Soboto sti se naselili nekaj dni sem dve tolpi ciganov, jedna je prišla iz Gorice druga iz tržaške okolice. Obe tolpi štejejo okolo 70 oseb. Predsinočnem vnel se je — baje vsled ljubosumnosti — prepir med strankama, in kmalo se je prepir razvil v srdito bitko. V tem je počil

strel. Pok je privabil par stražarjev, ki so prihiteli na bojišče, toda ciganska družba je odnesla pete, no stražarji so dohiteli pet ciganov in jih zaprli. V „bitki“ je bilo brčkone več oseb bolj ali manj težko ranjenih. Jako težko bila sta ranjena cigan 20 letni Anton Held in pa ciganka Apolonija Corri, katera ima dojenčka. Pričela je sodnijska preiskava, da razjasni podrobnosti tega pretepa.

Policijsko. 20letnega brezposelnega pekoveškega pomočnika Josipa Legišo iz Cerovelj, pristojnega v Mavhinje, zaprli so, ker so ga zasadičili včeraj ob 4. uri zjutraj na kampanji Mestron (Vrdela 16), kamor se je bil vtiho-tapil, da bi kaj ukradel. Legiša je bil že leta 1893. izgnan iz Trsta, — 36letni težak Ljudevit Kirn iz Bistrice razgrajal je predvčerajšnjem v žganjeriji v ulici Caserma. Prišli so stražarji, da ga pomirijo, toda Kirn jih je pošteno obsoval. Deli so ga pod ključ.

Najnovejše vesti.

Zagreb 18. (Starčevićeva slavnost.) Pri shodu stranke prava je bilo navzočih 700 oseb, pri banketu 400. Na shodu je vladalo popolno soglasje.

Dunaj 18. Zbornica je vsprejela z veliko večino načrt o civilnem pravnem redu ter je nadaljevala razpravo o proračunu ministertva za poljedelstvo.

London 18. Dosedaj je voljenih 270 unionistov, 55 liberalcev, 6 Parnelitov, 29 antiparnelitov, 2 kandidata delavske stranke.

Sredec 18. Glasilo Stambulovega „Svoboda“ navaja razna nerednosti v postopanju oblasti po atentatu, hoté s tem dokazati, da se vsaj molče odobravale napad.

Sredec 18. Stambulov je umrl ob 3. uri 35 minut zjutraj. Bil je v agoniji od 10. ure zvečer, ne da bi bil spregovoril besedico. Pri smrtini postelji so bili tudi nekateri inozemski agentje.

Trgovinske brojavke.

Budimpešta. Pénica za spomlad 6 53 - 6 54 Pénica za spomlad 1896 — do — Oves za jesen 5 57 - 5 59 RA za jesen 5 53 5 55 Koruza za juli-avgust 5 72 - 5 74 za maj-juni 1896 4 79 - 4 80. Pénica nova od 75 kil. f. 6 95 - 7 - o 1 79 kil. f. 7 - 7 05 - o 1 80 kil. f. 7 05 - 7 10 - o 1 81 kil. f. 7 10 - 7 15 - o 1 82 kil. for. 7 15 - 7 20. Ječmen 6 95 - 6 70; prosa 6 - 6 26 rá nova 6 45 - 6 60.

Pénica: Ponudbe srednje, povpravanje omejeno. Prodaja 20000 met. st., po mirnih ali nespremenjenih cenah. Vreme: velika vročina.

Praga. Norantiranai sladkor za juli f. 12 90 nova letina 13 45

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred odpošiljatev precej f. 28 50 - 28 75. Juli sept. f. 28 75 - 29. — Ceneas 29. — Četvorni 30' — v glavah (sodi) 30 25 —

Havre. Kava Santos good average za juli 91 75 za november 90 25.

Hamburg. Santos good average za juli 74 25 september 74 25 december 78. —

Dunajska borza 18. julija 1895

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.05	101.15
„ „ „ v srebru	101.05	101.35
Avstrijska renta v zlatu	123.95	123.70
„ „ „ v kronah	101.95	101.55
Kreditne akcije	398.75	404.50
London 10 Lat.	121.85	121.45
Napoleoni	9.64	9.64
20 mark	11.88	11.86
100 italj. lir	46.10	46.05

Tinct.: Stomach: comp.
Svetega Jakoba želodečne kapljice.
 Skoz več let skušano domače zdravilo, ki pospešuje prebav in tek povečuje itd. Steklenica 60 na. in 1 gl. 20 nč. Kakor domače živceokrepčujoče sredstvo prve vrste, čiazal se je skozi večletno rabo dra Liebera živceokrepčujoči eliksir (Tinct. chinno nervotica comp.) — Vastvona znamka † in sidro — steklenice po gl. 1, 2 in 3 50. Po ličniških in uradnih predpisih pripravljnih v lekarni M. Fanta v Pragu (glavna zaloga): Lokarna Serravalle v Trstu; dalje: lekarna I. Zanetti v Trstu; stara c. kr. vojaška lekarna na Dunaju, Stefansplatz, kakor tudi v drugih lekarnah.

+

Potrtim srcem javljajo podpisani v svojem in drugih sorodnikov imenu, da je danes ob 3. uri pop. po dolgi in hudi boleznii v Gospodu zaspala gospa

Evgenija Sisković,

previdena se svetotajstvi za umirajoče.

Pogreb drage pokojnice bode v soboto dne 20. t. m. ob 4. uri popoldne od hiše žalosti v ulici Media št. 2.

V Trstu, dne 18. julija 1895.

Karolina } hčeri Valerija } Albin, sin	Ivan Sisković, soprog Roza udova Loy, mati	Štefan Sisković, tast Ursula Sisković, tatiča
Karol Sisković } Štefan Sisković } Marija Sisković } Marija Sisković } Terezina Tomič } Josip Tomšich }	Josip Loy } Ivan Loy } Ferdinand Loy } Andrej Loy }	Marija pl. Rosa, } sestra } Gustav pl. Rosa, } svak }

Izjave sožalja naj se opuste blagohotano.